

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. april 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 190 (Alm. del) af 22. marts 2024 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse konsekvenserne for provenu før og efter tilbageløb og adfærd og konsekvenserne for arbejdsudbuddet for hvert af Pensionskommissionens forslag om at afskaffe aldersbetingede særordninger, jf. boks 1.4 side 33 i rapporten "Fremtidssikring af et stærkt pensionssystem", maj 2022? I besvarelsen ønskes effekterne opgjort for hvert af årene frem til og med 2030 og varigt.

Svar

Blandt anbefalingerne fra Kommissionen om tilbagetrækning og nedslidning indgår bl.a. en afskaffelse af følgende ni aldersbetingede særordninger, jf. boks 1.4 på side 33 i rapporten "Fremtidssikring af et stærkt pensionssystem":

- Lavere gebyr for udstedelse af pas for personer, der har nået folkepensionsalderen.
- Rabat på billetter til rejser med kollektiv trafik. Den konkrete rabat veksler afhængig af takstområde.
- Begrænsning af årlig stigning i ejendomsværdiskat for folkepensionister, førtids- og seniorpensionister over 60 år, efterlønsmodtagere samt modtagere af fleksydelse.
- Skattefrihed for elevstøtte til højskoleophold for folkepensionister, førtids- og seniorpensionister og personer, som modtager invaliditetsydelse m.v.
- Skattefrihed for vederlag, som udbetales til personer over 60 år for pasning af syge børn.
- Skattefrihed for vederlag for arbejde udført i eller i tilknytning til private hjem for folkepensionister.
- Fribolig for forældre og bedsteforældre, der er folkepensionister, førtids- eller seniorpensionister, efterlønsmodtagere samt modtagere af fleksydelse.
- Lån til betaling af grundskyld m.v. for folkepensionister, førtidspensionister m.v.
- Fritagelse for betaling af lystfiskertegn for personer, der har nået folkepensionsalderen.

Kommissionen har ikke opgjort og indregnet de provenumæssige konsekvenser af en afskaffelse af disse aldersbetingede særordninger i deres samlede oversigt over de provenumæssige konsekvenser af Kommissionens anbefalinger, *jf. tabel 1.1 på side 35 i rapporten*. Det skal ses i sammenhæng med, at det for Kommissionen kun har været muligt at opgøre et provenuskøn for fire af de ni særordninger, *jf. tabel 5.9 på side 274 i rapporten*.

Finansministeriet har ikke umiddelbart bedre grundlag for vurdering af økonomien i disse særordninger, end hvad Kommissionen havde adgang til, men har med henblik på en opdatering af de skøn, der kan opgøres, indhentet bidrag fra relevante ministerier. Det skal hertil bemærkes, at opgørelsen er behæftet med stor usikkerhed.

Det skal derudover bemærkes, at anbefalingen om af afskaffe begrænsningen i stigningen i ejendomsværdiskatten ikke længere er relevant efter indførelse af det nye boligsattesystem.

De opdaterede provenumæssige konsekvenser af de resterende tre særordninger, det er muligt af skønne over, fremgår af nedenstående tabel 1, som også indeholder en nærmere beskrivelse af ordningerne. I tabellen er virkningen anført før og efter tilbageløb, mens det ikke har været muligt at skønne over de afledte adfærdsvirkninger, som dog må vurderes at være beskedne.

Det er forventningen, at provenuvirkningen opgjort i 2024-niveau i årene frem til 2030 og varigt vil svare til den opgjorte virkning i 2024.

Tabel 1

Økonomiske særordninger, der alene er aldersbetingede

Særordning (ministerie)	Beskrivelse	Alderskriterie	Provenu ved afskaffelse i 2024 (2024-niveau)	
			Før tilbageløb	Efter tilbageløb
Lavere gebyr for udstedelse af pas (JM)	Gebyret for udstedelse af pas er almindeligvis 893 kr. For personer, der har opnået folkepensionsalderen, opkræves dog et gebyr på 381 kr.	Følger folkepensionsalderen jf. § 1a i lov om social pension.	Ca. 50 mio. kr.	Ca. 40 mio. kr.
Rabat på billetter til rejser med kollektiv trafik (TRM)	Trafikselskaberne og togoperatørerne yder i mange tilfælde rabat til pensionister og førtidspensionister på rejser med bus, tog og metro. Rabatordningerne er forskelligt udformet alt efter hvilket takstområde, der betragtes. Staten giver med hjemmel i finansloven støtte hertil. Rabatternes udformning varierer med hensyn til størrelsen, hvilken rejsehjemmel der gives rabat på (periodekort, rejsekort eller	Rabatordningen følger den faktiske folkepensionsalder. Gælder også for førtidspensionister.	Skøn for provenuet har ikke været muligt at estimere.	

	<p>kontantbillet) og rabatten kun ydes i særlige tidsrum.</p> <p>I henhold til lov om trafik-selskaber ligger takstkompetencen hos trafik-virksomhederne.</p> <p>Fjernbusoperatører kan indgå kontrakt med Trafikstyrelsen om kompensation for rabatter til pensionister, jf. bekendtgørelse nr. 1762 af 27. december 2018 om kompensation for rabatter til bestemte passagergrupper i fjernbus-trafikken i yderområder.</p> <p>Der er i Transportministeriets kontrakter med Molslinjen om færgebetjeningen af henholdsvis Bornholm, Bøjden-Fynshav og Samsø-Kalundborg fastsat maksimumpriser for pensionistbilletter, der er lavere end tilsvarende billetter til ikkepensionister</p>				
Begrænsning af årlig stigning i ejendomsværdiskat (Ejendomsværdiskattelovens § 9) (SKM)	Ejendomsværdiskatten kan ikke stige med mere end 500 kr. fra år til år (dog altid med 20 pct. minus 900 kr.).	Folkepensionister, førtids- og seniorpensionister over 60 år, efterlønsmodtagere samt modtagere af fleksydelse.	Afskaffet med de nye boligskatte-regler fra 2024.		
Skattefrihed for elevstøtte til højskoleophold (SKM)	Elevstøtte ydet i henhold til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler er skattefri.	Folkepensionister, førtids- og seniorpensionister og personer, som modtager invaliditetsydelse med bistands- eller plejetil-læg i henhold til lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.	Skatteministeriet har ikke skøn for udgiften til denne.		
Skattefrihed for vederlag, som udbetales for pasning af syge børn (Ligningslovens § 7 Æ) (SKM)	Vederlag for arbejde udført i eller i tilknytning til private hjem er skattefrit op til 4.000 kr. (2024) i et indkomstår.	Personer over 60 år.	Ca. 1 mio. kr.	Ca. 1 mio. kr.	
Skattefrihed for vederlag for arbejde udført i eller i tilknytning til private hjem (Ligningslovens § 7 Å) (SKM)	Vederlag for arbejde udført i eller i tilknytning til private hjem er skattefrit op til 12.700 kr. (2024) i et indkomstår.	Opnåelse af folkepensionsalderen.	Ca. 50 mio. kr.	Ca. 40 mio. kr.	
Fribolig for forældre og bedsteforældre (Ligningslovens § 12 A) (SKM)	<p>Ejeren af en ejerbolig skal betale ejendomsværdiskat, når forældre eller bedsteforældre m.fl. uden eller mod delvis betaling får boligen stillet til rådighed. Ejeren beskattes altså på samme måde, som hvis han eller hun selv havde boet der.</p> <p>Hvis forældrene eller svingerforældrene m.fl. betaler en leje, der overstiger 250 pct. af ejendomsværdiskatten, skal ejeren medregne det overskydende beløb i sin indkomst. Normalt skulle ejeren beskattes af hele den leje, som</p>	Forældre/bedsteforældre skal være førtids- eller seniorpensionister, efterlønsmodtagere, fleksydelsesmodtagere eller folkepensionister. Det er en betingelse, at friboligen, der stilles til rådighed, ligger i tilknytning til en bolig, som ejeren eller dennes ægtefælle bor i.	Skatteministeriet har ikke skøn for udgiften til denne.		

	boligen ville kunne indbringe ved udlejning til en uafhængig person (markedslejen), når boligen stilles til rådighed vederlagsfrit.		
Lån til betaling af grundskyld m.v. § 1 i lov om lån til betaling af grundskyld m.v. (SKM)	Kommunen kan yde lån til betaling af grundskyld knyttet til en bolig, der anvendes af ejeren eller dennes husstand til beboelse.	Ejeren eller dennes ægtefælle har nået folkepensionsalderen, eller får udbetalt pension efter lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller lov om delpension eller modtager efterløn.	Til lånene tilskrives rente. Rentetilskrivningen medfører, at ordningen er provenuneutral. Ordningen har finansårsvirkning, men ikke provenuvirkning.
Lystfiskertegn (FVM)	Fritagelse for betaling af lystfiskertegn for personer, der har nået folkepensionsalderen.	Opnåelse af folkepensionsalderen.	Skøn for provenuet har ikke været muligt at estimere

Kilde: Justitsministeriet, Skatteministeriet, Transportministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister